Cena za egzemplarz 15 groszy. Cena za egzemplarz 15 groszy.

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLĄZAK wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zl.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.
P. K. O. Katowice 304540.

OGŁOSZENIA oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milimetrowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.
REDAKCJA i EKSPEDYCJA znajduje się w Katowicach. ul. św. Stanisława 4.

Nr. 177 **Katowice, wtorek 4-go sierpnia 1931 r.** **Rok 30**

Nowe rozczarowanie.

W poszukiwaniu sprzymierzeńców przeciwko Francji i przeciwko Polsce, niemieccy nacjonaliści zwrócili swoje nadzieje w stronę Rzymu, wychodząc z założenia, że ich program narodowy i polityczny jest wzorowany na faszyźmie, że więc porozumienie z rządem faszystowskim nie powinno nastręczać żadnych trudności. Aby pozyskać włoskie sympatje, nacjonaliści niemieccy gotowi byli wyrzec się Tyrolu, którego ludność niemiecka podlega ciężkiemu naciskowi ze strony włoskiej i prasa ich zapewniała niejednokrotnie, że problemat tyrolski nie może być kością niezgody pomiędzy Italją a Niemcami. Faszyści przyjęli z początku te wynurzenia za dobrą monetę i — dość mile odpowiedzieli na niemieckie usiłowania, zwłaszcza, że potrzebna im była ta gra przeciwko Francji, której przewaga zaczynała im ciążyć. Zmieniły się jednak te nastroje, po ujawnieniu „Anschlussu" tak niezgrabnie przez Niemcy napoczętego. W Rzymie zrozumiano i odczuto odrazu tę akcję jako bardzo niebezpieczną dla Włoch, które w razie dojścia do skutku unji austro-niemieckiej otrzymałyby potężnego sąsiada, pałającego pragnieniem odwetu. W Genewie delegacja włoska zajęła stanowisko przeciwko „Anschlussowi", teraz gdy ta sprawa stała się przedmiotem dyskusji przed Trybunałem międzynarodowym w Hadze, delegat włoski Scialoja wyraził jasno i stanowczo poglądy swego rządu. Podczas gdy przedstawiciele Francji i Czech podnosili prawnicze zarzuty przeciwko projektowi unji, Scialoja przesunął sprawę na teren polityczny. Powiedział on bez ogródek, że gdyby Trybunał uznał, że dalsza interwencja Rady Ligi Narodów jest zbyteczna, czyli „że Anschluss" jest sprawą czysto wewnętrzną Niemiec i Austrji, ta interpretacja mogłaby wywołać wojnę.

To oświadczenie wywołało w całych Niemczech, ale szczególnie w obozie nacjonalistycznym, oburzenie i rozgoryczenie. Rozwiały się wybujałe nadzieje niemieckie na poparcie Włoch i prasa nacjonalistyczna musiała z głębokim żalem przyznać, że Włochy stanęły po stronie przeciwników Niemiec i Austrji. Po bolesnem rozczarowaniu co do Anglji, po zawodzie doznanym wskutek wycofania się Ameryki — muszą teraz Niemcy wyrzec się ostatniej iluzji, która im jeszcze pozostała i która podtrzymywała ich odporność wobec francuskich żądań gwarancyjnych. Teraz nareszcie muszą Niemcy zrozumieć, że są w Europie osamotnione, gdyż przymierze rosyjskie ma raczej znaczenie symboliczne i w rozgrywce europejskiej nie odegra żadnej roli.

Niemcy przekonują się, że ich polityka przygotowywania wojen a przynajmniej nacisku, nie daje się urzeczywistnić. Wyniki mogliby uzyskać tylko na drodze szczerej współpracy z innymi państwami.

Na Śląsku zupełny spokój.

W Zagłębiu Dąbrowskiem starcie z policją.

Katowice. (PAT.) Zapowiedziane przez komunistów na dzień 1 sierpnia **wielkie antywojenne demonstracje w obronie Z. S. R. R., ograniczyły się do wywieszenia w ciągu nocy kilku czerwonych płacht i do kolportowania ulotek w niektórych miejscowościach.** W sobotę panował na terenie całego województwa zupełny spokój. Żadnych prób urządzenia demonstracyj ze strony komunistów nigdzie nie było.

Będzin. (PAT.) Na dzień 1 sierpnia komuniści zapowiadali szereg demonstracyj na terenie Zagłębia Dąbrowskiego z okazji t. zw. dnia antywojennego. Na terenie **Sosnowca** w godzinach przedpołudniowych pod P. U. P. P. zebrało się kilkaset osób, które na wezwanie policji rozeszły się. Natomiast na terenie **Strzemięszyc** demonstranci w liczbie około 500 osób zaatakowali urząd gminny, gdzie rozbili wszystkie szyby, a ponadto obsypali kamieniami patrol policji złożony z 5 osób. Wobec agresywnej postawy i przewagi tłumu patrol w obliczu grożącego niebezpieczeństwa oddał 5 strzałów. Jeden z napastników Jan Markiewicz z kolonji Feliks został ranny w ramię. Z pośród policjantów kilku odniosło kontuzje. Spokój w ciągu krótkiego czasu przywrócono. W **Dąbrowie Górniczej** policja nie dopuściła do demonstracyj, rozpędzając przy pomocy pałek gumowych tłum. Poza tem nigdzie do zajścia nie doszło. Aresztowano ogółem około 30 osób.

Napady rabunkowe w Małopolsce Wschodniej.

Borysław. (PAT. W dniu 31 lipca dokonano niezwykle śmiałego napadu rabunkowego na Bank Ludowy w Borysławiu. Mianowicie o godz. 14 trzej uzbrojeni w rewolwery bandyci wtargnęli do lokalu tego banku, mieszczącego się w bundynku urzędu pocztowego na Wolance. Bandyci, po obezwładnieniu jednego z urzędników banku oraz woźnego, którzy wówczas byli w biurze, **zrabowali z kasy 755 zł oraz portfel weksli pożyczkowych na sumę przeszło 20 tys. zł.** Pościg za sprawcami napadu narazie bez rezultatu.

*

Przemyśl. (PAT.) W dniu 31 lipca o godz. 18 na zdążający szosą z Przemyśla do Birczy ambulans pocztowy, który wiózł m. in. 18 tysięcy złotych, w pobliżu Birczy napadli nieżnani osobnicy. Wywiązała się walka rewolwerowa, w czasie której **bandyci położyli trupem starszego posterunkowego policji państwowej Jana Gibczyńskiego oraz postrzelili w lewe ramię woźnicę ambulansu Sekieła.** Wskutek energicznej postawy tego ostatniego, **bandyci zbiegli, nie zdążywszy zrabować ładunku ambulansu.** Na miejsce zbrodni przybyli natychmiast starosta przemyski Michałowski, komendant powiatowy policji oraz kierownik wydziału śledczego. Dochodzenia na miejscu trwały do późnej nocy i umożliwiły odnalezienie tropu bandytów. Rannego Sekieła przewieziono do szpitala w Przemyślu.

Kredyt francuski dla Anglji.

Paryż. (PAT.) Między bankami francuskim, angielskim i Stanów Zjednoczonych zawarte zostało porozumienie, w myśl którego **Bank Francuski i Federal Reserve Bank udzielają bankowi angielskiemu w równych częściach kredytu w sumie 50.000.000 funtów szterlingów.**

Londyn. (PAT.) Bank Angielski ogłasza, że wobec tego, iż bank Francuski i Federal Reserve oddały do jego dyspozycji kredyty dewizowe w wysokości 25.000.000 funtów szterlingów, czyli razem 50.000.000 funtów szterlingów, **skarb Wielkiej Brytanji na żądanie banku Angielskiego upoważnił bank Angielski zgodnie z ustawą 1928 roku do powiększenia emisji monety obiegowej o 15 miljonów funtów szterlingów na okres trzech tygodni.** Wobec powyższego całość emisji będzie się wyrażała w sumie 275 milj. funtów szterlingów.

Paryż. (PAT.) Koła finansowe jednomyślnie podkreślają wielką doniosłość zakrojonej na wielką skalę operacji finansowej na rzecz banku Angielskiego dla podtrzymania funta szterlinga. Akcja ta niechybnie będzie miała ten skutek, że spowoduje powrót do zaufania tych wszystkich, którzy wycofywali swe kapitały. Stwierdza się też z zadowoleniem, że poraz pierwszy Stany Zjednoczone i Francja współdziałają w dziedzinie finansowej na stopie doskonałej równości.

Paryż. (PAT.) „Excelsior", mówiąc o porozumieniu w sprawie otwarcia dla Anglji kredytów w wysokości 50 miljonów funtów szterlingów przez Bank Francuski i amerykański Federal Reserve Bank, zauważa, iż wysokość tej sumy nie oznacza bynajmniej, że odpowiada ona potrzebom Banku Angielskiego. Chodzi o to, ażeby przez potężny kredyt zapobiec wszelkiej spekulacji. **Prasa przyjmuje ze szczerem zadowoleniem porozumienie jako objaw solidarności francusko-angielskiej, pozbawionej jakiejkolwiek ubocznej myśli politycznej.** Skądinąd „Petit Parisien" podaje, iż przedstawiciele finansów niemieckich prowadzą w różnych miejscach rokowania, m. i finansiści reprezentujący Deutsche Bank odbywają narady z Moretem.

Wicepremjer w Częstochowie.

Częstochowa. PAT. W niedzielę w południe zatrzymał się tutaj w przejeździe wicepremjer dr. Nakoniecznikow - Klukowski. Pan wicepremjer w towarzystwie małżonki zwiedził Jasną Górę i wysłuchał nabożeństwa w kaplicy.

Rumunja ma 18 milj. mieszkańców

Czerniowce. PAT. Z ogłoszonego ostatnio oficjalnego komunikatu ministra spraw wewnętrznych wynika, że na podstawie przeprowadzonych obliczeń spisu ludności, Rumunja ma 18.024.269 mieszkańców, w tem Bukowina 854.237.

Przerwa w locie dokoła świata.

Moskwa. PAT. Lotnicy Herndon i Pangborn, odbywający lot dookoła świata, po przebyciu gór Uralskich, **zmuszeni byli wylądować** w odległości 230 klm. od Kustanajska.

Niemcy mają pieniądze — ale dla Sowietów.

Bruksela. PAT. Pisma brukselskie wyrażają żdziwienie, iż **Niemcy, żądając wszędzie złota dla swego ratunku, mają jednak dość pieniędzy na pożyczenie ich Sowietom.** Oto od 1 stycznia br. przemysł niemiecki otrzymał z Rosji zamówień na 500 miljonów marek. Zamówienia te nie są płatne odrazu i Niemcy oddają je na 24-miesięczne kredyty, które są pokrywane przez subwencje rządowe, brane od banków, te zaś otrzymują pieniądze z Londynu. **Pożyczać pieniądze Niemcom po to, by te znów pożyczały je Sowietom, na to** — zdaniem prasy — **trzeba być niespełna rozumu**

Także w Niemczech napad na autobus pocztowy.

Berlin. PAT. Dnia 31 lipca br. o godzinie 6 rano na szosie w pobliżu Drezna zamaskowani bandyci dokonali zuchwałego napadu rabunkowego na autobus, wiozący pocztę do Dippoldiswalde. Bandyci autem swem zatarasowali drogę, a następnie steroryzowali rewolwerem woźnicę, poczem przenieśli do auta cały ładunek przesyłek wartościowych i pieniężnych, poczem zbiegli w kierunku Drezna. **Łupem ich padło 21.000 marek, przeznaczonych na wypłatę emerytur.** Dyrekcja poczt wyznaczyła wysoką nagrodę za schwytanie bandytów i odzyskanie pieniędzy.

Aresztowanie 157 komunistów. w Paryżu.

Paryż. PAT. W ciągu dnia wczorajszego dokonano w Paryżu ogółem 157 aresztowań, przeważnie za nalepianie odezw komunistycznych. Wszyscy aresztowani z wyjątkiem kilku zostali zwolnieni z aresztu.

Walka z bandytami na ulicach Nowego Jorku.

Nowy Jork. PAT. Ubiegłej nocy w kilku punktach miasta doszło do starć pomiędzy policją a bandydatami. Jak wiadomo, władze postanowiły wytępić szerzący się w kilku dzielnicach miasta bandytyzm. W wyniku starć **dwóch bandytów zostało zabitych, a 12 odniosło rany.** w tem kilku ciężkie.

TELEGRAMY.

Musioł wypuszczony z aresztu śledczego.

Katowice. PAT. Aresztowany przed niedawnym czasem w związku ze sprawą nadużyć w Budow. Kasie Spółdz. w Mysłowicach prezes rady nadzorczej tejże kasy Musioł, został w sobotę wypuszczony z aresztu śledczego.

Krwawe demonstracje komunistyczne w Niemczech.

Berlin. PAT. W godzinach wieczornych komuniści podjęli w sobotę szereg prób urządzenia manifestacyj na ulicach. Policja musiała wielokrotnie interwenjować, przyczem **dochodziło do ostrych starć.** Manifestanci obrzucili policjantów wyzwiskami, atakując ich przytem czynnie. Po ulicach miasta krążyły nieustannie patrole policji. **Z pośród dwóch postrzelonych osób, jedna zmarła w szpitalu.** Również z szeregu miast prowincjonalnych dochodzą wiadomości o burzliwym przebiegu manifestacyj. W **Hamburgu** doszło do szeregu starć między policją a komunistami, przyczem **policja strzelała do demonstrantów. Ofiarą padł jeden robotnik oraz 14-letni chłopak.** W Halle miały miejsce bójki między demonstrantami a policją. Z okien domów rzucano kamienie. W **Kolonji** wywiązała się krwawa walka między komunistami a hitlerowcami. **Kilkanaście osób jest ciężko rannych.** Policja interwenjowała, dokonując licznych aresztowań.

Podjęcie normalnego obrotu płatniczego w Niemczech.

Berlin. PAT. Bank Rzeszy donosi, że rząd niemiecki zamierza ogłosić zakaz wywozu marek niemieckich zagranicę. Projektowany jest pozatem zakaz dokonywania tranzakcyj walorami zagranicznemi oraz nowe zarządzenie, dotyczące operacyj dewizowych, które pod dane mają być kontroli specjalnego komisarza rządu.

Berlin. PAT. Biuro Wolffa donosi: Stosownie do zapowiedzi rządu Rzeszy nastąpi w przyszłym tygodniu podjęcie normalnego obrotu płatniczego. W poniedziałek rozpocznie się nieograniczony ruch przekazowy między instytucjami, należącemi do organizacyj rozrachunkowych banków. We wtorek ruch przekazowy rozszerzony zostanie na wszystkie instytucje, z wyjątkiem przekazów na pocztowe konta czekowe i konta żyrowe Banku Rzeszy. We środę zniesione będzie ostatnie ograniczenie i również ograniczenia w wypłatach gotówkowych na konta bieżące i żyrowe. Konta oszczędnościowe banków, kas oszczędności i spółdzielni podlegać będą nadal pewnym ograniczeniom. Odnośne rozporządzenie ukazało się w sobotę.

Ojciec św. pozostanie w Watykanie.

Wszystkie inne wiadomości są zmyślone.

Citta del Vaticano. (PAT.) I w tym roku, pomimo najróżnorodniejszych pogłosek, Ojciec Święty spędzi najprawdopodobniej cały okres letni w Citta del Vaticano, korzystając jedynie z częstych przechadzek w ogrodach watykańskich, aczkolwiek od kilku dni przerwał on je prawie całkowicie, przechadzając się natomiast w apartamentach pałacu papieskiego.

Okradzenie zabytkowego kościoła w Neapolu.

Neapol. (PAT.) Niewiadomi sprawcy okradli kościół Pieta dei Turchini, jeden z najciekawszych pod względem zabytków artystycznych, jakie były w nim przechowywane. W kościele tym mieściło się niegdyś słynne konserwatorjum neapolitańskie, z którego wyszli Pergolesi, Paisiello, Scarlatti, Durante i inni wielcy muzycy włoscy. Śledztwo wykazało, że od dłuższego czasu ginęły cenne zabytki, pochodzące z pierwszej połowy 1500 roku, a między innemi futryny rzeźbione w kamieniu, ozdoby z kutego żelaza, konfesjonał z 1470 roku oraz cały szereg innych rzeczy zarejestrowanych w inwentarzu kościelnym. Okazało się, że niektóre z tych zabytków były sprzedane miejscowym antykwarzom za śmieszne wprost sumy. Śledztwo trwa.

Rozważania francuskie w rocznicę wybuchu wojny światowej.

Paryż. (PAT.) Rocznica wybuchu wojny światowej nasuwa prasie powód do rzucenia okiem wstecz na ewolucję stosunków europejskich, jaka zaszła od tej pamiętnej daty.

W 17 roku po agresji mocarstw germańskich mielibyśmy, być może, spokój w Europie, pisze „Journal des Debats", **gdyby Niemcy zgodziły się zachowywać przyzwoicie.** 12 lat po podpisaniu traktatu pokojowego znajdowalibyśmy się, być może, wobec dotrzymujących swych obietnic Niemców, gdyby aljanci potrafili dać im do zrozumienia, że zdecydowani są nakazać to, co uważają za sprawiedliwe i niezbędne dla zachowania pokoju.

Otóż nie daje się stwierdzić ani pożądanego odprężenia w stosunkach europejskich, ani gotowości ze strony Niemiec do przyjęcia udziału w ogólnej współpracy europejskiej.

Chęć doprowadzenia do odprężenia w stosunkach francusko - niemieckich i być może nawet zbliżenia między obu krajami, jest zupełnie naturalna, lecz może ona stać się czynem tylko w tym wypadku, **gdy odprężenie i zbliżenie oparte będą na wspólnem pojęciu o odpowiedzialności i o nietykalności traktatów.**

Nie można nie zgodzić się z uderzającem swą głębokością zdaniem profesora Foerstera — pisze w zakończeniu „Journal des Debats" — tego szczerego pacyfisty niemieckiego, który zna dobrze swoich rodaków, gdy oświadcza, że **„prawdziwą fikcją jest chęć pogodzenia się z Niemcami, dopóki same Niemcy nie pogodzą się z prawdą".**

Ministrowie niemieccy jadą do Rzymu.

Berlin. PAT. Według informacji biura Conti, **wyjazd do Rzymu kanclerza Brüninga i min. Curtiusa wyznaczony został na środę bieżącego tygodnia.** Odjazd nastąpi w godzinach wieczornych, o ile ważne powody nie spowodują odroczenia podróży. **Przyjazd do Rzymu ministrów niemieckich nastąpi w piątek rano.** Wtedy też przewidziane jest przyjęcie kanclerza Brüninga i min. Curtiusa przez Mussoliniego i włoskiego ministra spraw zagranicznych, Grandiego. **Pobyt ministrów Rzeszy w Rzymie potrwać ma tylko 2 dni,** gdyż kanclerz Brüning pragnie powrócić do Berlina już w poniedziałek. Podczas tej wizyty omawiany ma być **kompleks zagadnień polityki zagranicznej,** dotyczącej wspólnych interesów Niemiec i Włoch. Żadnego z góry określonego programu spotkania niemieckich i włoskich mężów stanu nie sporządzono. Nie należy oczekiwać żadnych uchwał w poszczególnych kwestjach. Podczas pobytu swego w Rzymie niemieccy mężowie stanu złożą również wizytę papieżowi.

Czy jesteś członkiem Z. O. K. Z.

Węgry odżegnują się łączenia z Niemcami.

Budapeszt. PAT. W czasie dyskusji w Izbie oświadczył poseł Bajesy Zsilinscki, narodowy radykał, że z punktu widzenia polityki zagran. należy stwierdzić, iż **jest nawskroś szkodliwe dla kraju, aby węgierska opinja publiczna wciąż odczuwała wrażenie łączenia się politycznego i gospodarczego Węgier z Niemcami. Węgry muszą stanowczo zaznaczyć, że są niezależne.** Do tego zmusza Węgry światowa sytuacja polityczna, w której Francja odgrywa rolę przodującą, i przeświadczenie o tem, iż **tylko Węgry są powołane do ochrony przeciwko niemieckiemu „Drang nach Osten".** Pod tym względem interesy węgierskie łączą się z interesami państw naddunajskich. Francja, która nie zna antywęgierskich dążeń, jak propaganda wszechniemiecka, która na mapach terytorjum węgierskie aż poza Budapeszt włącza do Rzeszy niemieckiej. **W tej polityce przeciw niemieckiemu „Drang nach Osten" można liczyć na poparcie węgierskich kół legitymistycznych.**

Alarmujące wiadomości z Prus Wschodnich.

Piła. PAT. Prasa niemiecka pogranicznna zamieszcza alarmujące artykuły, opisujące rozpaczliwe położenie osadników w powiecie Wałcz - Deutsch Krone, wywołane ogólną sytuacją w kraju i nieurodzajem. Żądania kolonistów idą w kierunku ogólnego zmniejszenia renty rocznej i zwolnienia od przypadających opłat w roku bieżącym, a nadto w kierunku całkowitej konwersji długów. Koloniści na ogół skarżą się, że zawiedli się w swoich nadziejach.

Tymczasem demokratyczna „Hartungsche Ztg." występuje przeciwko akcji kół rolniczych w Prusach Wschodnich, które ubiegają się o uzyskanie specjalnego moratorjum. Zdaniem dziennika, podobne moratorjum zupełnie zniszczy kredyt tutejszego rolnictwa.

CYGANKA

Wzruszająca powieść dla młodszych i starszych.

54) (Ciąg dalszy.)

Przez chwilę gorzał w oczach jego tajemniczy płomień na tę myśl, lecz błagalny wzrok Teresy, spoczywał na nim tak boleśnie, że pochylił się ku niej i pocałunkiem zdjął łzę, która spłynęła na policzki jej.

— A więc ty mi przebaczysz — z radością niezmierną wydobyło się z jej piersi.

— Chcę zachować spokój — odpowiedział Marcin z wzburzeniem — ten spokój, który okupiłem tak drogo! Lecz ty gadaj teraz i powróć go i swemu sercu.

— Tak, Marcinie — zaczęła Teresa, skłaniając ze skruchą głowę, tak pragnę ci wszystko wyjawić... lecz z czem rozpocznę... Ach Boże! w głowie zaczyna mi się mącić. Jerzy pragnął mnie pojąć za żonę, gdym ciebie nie znała jeszcze... ja go wtedy odsunęłam od siebie, choć swem lekkomyślnem postępowaniem dałam mu powód do starania się o mą rękę... on opuścił miasto, powrócił jednakowoż w dzień ślubu naszego, przypomniał mi starą naszą miłość... ja go jednak znowu odprawiłam... wtedy, wtedy przyszła owa nieszczęsna sprawa z Agnieszką... zazdrość mnie ogarnęła, zdawało mi się, żeś mnie schańbił, wyrzucając mnie za drzwi... pragnęłam pisać do Jerzego, nie uczyniłam tego, jednakowoż wtedy zdarzył się ten wypadek w ogrodzie... ja nieszczęśliwa kobieta sądziłam, że chyba gorsza hańba spotkać mnie nie może... pojechałam do miasta... o Marcinie, przebacz, pragnęłam w mej rozpaczy uciec, aż na sam koniec świata... z Jerzym... o Marcinie, byłam w rozpaczy, nie policz mi tego za złe, chcę pokutować za to, pragnę wszystko naprawić!...

Teresa milczała a głowa, ciążąca jej jakby kamień, opadła na pierś. Marcin dawno już powstał i wielkiemi krokami chodził po pokoju. Było to ciężkie oskarżenie z jej strony, ale zarazem i z jego strony. Nakoniec nie rzekłszy ani słowa, pobiegł do swej izby. Teresa zerwała się z miejsca. Obie ręce położywszy na silnie bijącem sercu, patrzała przez okno lękliwie za swym mężem. Tenże zdjął tymczasem ze ściany motykę, ze spokojem, jak gdyby nic nie zaszło, opuścił zagrodę. Gospodyni zasiadła z przygnębieniem i niepokojem w sercu napowrót do pracy. Mimo trwogi i niepokoju czuła jednak poraz pierwszy spokój w swem sercu. Oczekiwała powrotu Marcina z uczuciem pomiędzy radością i boleścią. Z jej strony wyszło nareszcie zbawcze słowo, czyż jego usta wymówią słowo przebaczenia?

I Marcin przebaczył rzeczywiście w sercu, boć sam przebaczenia potrzebował. Czyż on nie był równie winnym, jak żona jego? Czyż i on wyspowiadał się przed nią ze swego występku? Dla tego właśnie pragnął wszystko przebaczyć i utopić swą własną boleść w morzu zapomnienia.

Teresa stała przy oknie w trwożliwem oczekiwaniu. Od czasu do czasu ściskało się jej serce kurczowo i wtedy po całem ciele jej rozlewał się strumień krwi gorącej, który wstrząsał całą jej istotą. Nagle zadrżała. Marcin rozmawiał na dole w spokojny i łagodny sposób z wójtem. Odstąpiła nieco od okna. Jeszcze chwilkę rozmawiają ze sobą przed domem, chwilkę, która Teresie wydaje się wiecznością. Marcin śmieje się i wstępuje do zagrody. Teresa spogląda w stronę, skąd ma przybyć, z wzniesionemi, złożonemi na krzyż rękoma... okrzyk radości wśród łkania spoczywa na jego piersi.

Przez chwilę Marcin walczył jeszcze z sobą z wzruszeniem, następnie ucałował żonę w czoło i rzekł:

— Tak, Tereso, teraz jest dobrze, wszystko przebaczone i zapomniane; lepiej, że usłyszałem to z twych ust własnych, jak...

— Dobry, kochany mężu! — wylewając zdrój najwyższego szczęścia, odrzekła Teresa — przywracasz mi życie, które tobie teraz wyłącznie poświęcam.

W ośm dni później opuścił Szymon z ojcem zagrodę. Za pośrednictwem jednego ze swych znajomych pomieścił go w jednym z wielkich składów w wielkiem mieście, gdzie się z nim pożegnał, udzielając mu na drogę swego błogosławieństwa i rozmaitych zbawiennych nauk. Siedząc późno wieczorem z Teresą przy stole wśród toku opowiadań, odezwał się nagle:

— A teraz najświeższa wiadomość: ale nie przelęknij się!

Teresa spoglądała na niego wielkiemi oczyma, pełnemi niepokoju.

Marcin przekomarzał się przez chwilę, napełnił fajkę tabaką i powiedział w końcu:

— Dziś w południe odprowadziło dwóch żandarmów Jerzego do więzienia. Okradł on haniebnie twego wuja. Dzięki Bogu, że ja go nie przyjąłem do siebie. (Ciąg dalszy nast.)

Kronika bieżąca

Wtorek 4 sierpnia	Św. Dominika, wyznawcy. Św. Arystarcha, ucznia. Św. Tertulina, kapłana. Św. Perpetuy.

Kalendarz słowiański: Ostromir błog.

Jutro, środa 5 sierpnia: N. M. P. Śnieżnej. Św. Afry, męczenniczki. Św. Emegdiusza, biskupa. Św. Euzygniusza, żołnierza.

	Wschód	Zachód
Słońca	o godz. 4.24,	o godz. 19.47
Księżyca	o godz. 21.48,	o godz. 11.58.

Św. Dominik. Ojczyzną świętego Dominika była Hiszpanja. W Walencji nabywał nauk, stając się godnem naczyniem mądrości Bożej. Zostawszy kapłanem, udał się do Rzymu, aby Papieżowi przedłożyć rzecz o zakonie kaznodziejskim. Obrał regułę św. Augustyna z niejaką odmianą i pierwszy zakon w Tuluzie założył. Bóg użyczył mu wielkiej łaski i darów, kazaniami swemi wiele dusz uratował, a modlitwą niemało umarłych wskrzesił. Umartwiał się i upokarzał, sypiał na gołej ziemi i łańcuszkiem się biczował. Kanonizowany był roku 1233 przez Papieża Grzegorza IX.

W Tessalonice męczeństwo **św. Arystarcha, ucznia** i stałego towarzysza św. Pawła, apostoła, o którym tenże pisał do Kolossan: „Pozdrawia was Arystarchus, który jest współwięzień mój". Został przez tegoż samego apostoła wyświęcony na biskupa Tessaloniki i wreszcie, gdy przetrwał za cesarza Nerona wiele walk, zeszedł z tego świata, aby odebrać koronę niebieską od Chrystusa.

W Rzymie przy Via Latina śmierć męczeńska **św. Tertulina, kapłana** z czasów cesarza Walerjana. Obito go knutami, przypalono boki pochodniami, ucinano głowę, rozciągano na torturach i biczowano rzemieniami. Wreszcie skazany został wyrokiem sędziego na ścięcie.

W Rzymie uroczystość **św. Perpetuy.** Ochrzczona przez Piotra, apostoła, nawróciła syna swego Nazarjusza i małżonka Afrykana, pogrzebała także wiele ciał św. męczenników i zasnęła wreszcie obfita w zasługi spokojnie w Panu.

—xox—

— Pouczenie w sprawie przesyłek do Rosji. Zdarzają się wypadki, że nadawcy, wysyłając do Rosji sowieck. paczki z artykułami żywnościowemi i innemi przedmiotami, nie podają w deklaracjach celnych szczegółowej zawartości paczek oraz wkładają również do paczek przedmioty, niedozwolone do wwozu do Z. S. R. R., a dla przemycenia ich ukrywają je wewnątrz przedmiotów dozwolonych. W obydwu wypadkach sowieckie władze celne konfiskują nietylko przemycane lub niezaznaczone w deklaracjach celnych przedmioty, lecz także całe paczki, w których się one znajdują. Celem uchronienia publiczności przed stratami ministerstwo poczt i telegrafów wydało zarządzenie, by personel pocztowy pouczył dokładnie nadawców, wysyłających paczki do Rosji, ażeby w deklaracjach celnych zaznaczyli wszystkie, nawet najdrobniejsze przedmioty, zawarte w paczce, oraz nie wkładali do nich przedmiotów, zakazanych do wwozu do Z. S. R. R. Niezależnie od tego takie pocenie zostanie wywieszone w urzędach pocztowych w miejscu dostępnem dla publiczności. Wykaz przedmiotów, dozwolonych do wwozu do Rosji, jest ogłoszony w Dzienniku Urzędowym M. P. i T. Nr. 12 z 1931 roku i w tej sprawie personel pocztowy będzie udzielał na żądanie stron koniecznych informacyj.

— Sprawa specyfików leczniczych. Izba przemysłowo - handlowa w Warszawie wystąpiła do ministerstwa spr. wewnętrznych z prośbą o wstrzymanie ogłoszenia niektórych rozporządzeń, odnoszących się do handlu środkami leczniczemi. W związku z tem ministerstwo donosi, że rozporządzenie o wyrobie i sprzedaży specyfików leczniczych, wywołujące wiele zastrzeżeń ze strony sfer zainteresowanych, nie będzie ogłoszone do czasu przedstawienia opinji przez Izby przemysłowo-handlowe.

Listy naszych Czytelników.

Przeciw obniżeniu renty wojskowej.

Pszów w Rybnickiem. Na nadzwyczajnem zebraniu grupy pszowskiej inwalidów wojennych uchwalono jednogłośnie rezolucję, w której zebrani jak najenergiczniej protestują **przeciw obniżeniu rent wojskowych,** płaconym inwalidom i pozostał. Zwracają uwagę, aby rząd nie przeprowadzał oszczędności kosztem biednych z najbiedniejszych, bo dosyć jeszcze jest źródeł nietkniętych, z których można ciągnąć korzyści i oszczędności. Dalej żądają inwalidzi zniesienia obecnej skali zarobkowej jako już nieaktualnej i podwyższyć ją o conajmniej 50 proc. Inwalidzi stwierdzają, iż z ich strony poświęcenia było dotychczas dużo. Dość przypomnieć okres inflacji, w którym otrzymywali „jałmużnę", zamiast pełnowartościowych. słusznie im przysługujących rent. Rezolucja nadto żąda przydziału hurtowni monopolowych (tytoniowych i wódczanych) tylko inwalidom wojennym. W końcu zwracają się inwalidzi przeciw udzielaniu koncesyj restauracyjnych, np. żonom urzędników, pobierających dostateczne pobory oraz przeciw zatrudnianiu mężatek w urzędach. Tego rodzaju koncesje jakoteż stanowiska po mężatkach winny być oddane inwalidom wojennym, którzy niewątpliwie posiadają dość zdolności, aby mogli sprostać żądaniom i wymaganiom swych przełożonych. Inwalidzi wojenni są zdania, że wysunięte przez nich żądania nie są wygórowane i że mogą być spełnione bez uszczerbku tak dla państwa jak i dla społeczeństwa.

Towarzystwo hodowli drobiu.

Szarlej w Świętochłowickiem. Dnia 5 lipca 1931 roku założyliśmy Tow. Hodowli Drobiu i przy wizytacji w Szarleju zauważyłem, że grunt pod założenie Tow. Hodowli Drobiu był dobrze przygotowany. Przy zagajeniu było obecnych 37 członków, dość pokaźna liczba, jaką się rzadko spotyka przy zakładaniu towarzystwa. Przy wyborze zarządu referent p. Stach skonstatował z największem zadowoleniem niezwykłą jedność zapatrywań wśród obecnych. Cała akcja wyborów nie zajęła nawet pół godziny i upłynęła w rzadkiej harmonji, która daje dużo do spodziewania się od nowo założonego towarzystwa. Po podziękowaniu za zaufanie, któremi obdarzono prezesa podczas wyboru zarządu, przystąpiono do dyskusji. Po krótkiem referacie o hodowli i o wartości hodowli drobiu w ogólności, przeszliśmy na życzenie kolegów na temat „Choroby drobiu". Niestety musieliśmy ze względu na zbyt posuniętą godzinę przerwać tak interesującą pogodankę, aby na życzenie kolegów ocenić ich drób. To cośmy tu widzieli, daje się spodziewać na przyszłość dobrych wyników. Na zakończenie odbyła się wspólna pogawędka u nowowybranego prezesa p. Mokrusa. Z tej okazji składa zarz. nowo założonego towarzystwa Śl. Izbie Rolniczej za wydelegowanie nam referentów i inżynierowi p. Buchcie oraz Stachowi za tak treściwy wykład do naszych członków najserdeczniejsze podziękowanie.

mawiano sprawę ostrego zatargu zarobkowego w hutach żelaznych. Jak wi domo pracodawcy już z dniem 1 sierpr zamierzają obniżyć akordowe zarobki o 50 procent. Uchwalono protest przeci zamierzeniom pracodawców.

Fałszywe pogłoski.

Katowice. Niedawno temu, jedno z pism, wychodzących na terenie Zagłębia Dąbrowskiego podało alarmującą wiadomość, że woda państwowego wodociągu w Maczkach zmieniła swój smak, jest cierpko - słodką i zawiera szkodliwe dla zdrowia składniki. Na skutek tej wiadomości, magistrat m. Sosnowca polecił swym chemikom przeprowadzić badanie, które wykazało zupełną bezpodstawność tej plotki. Woda z wodociągu w Maczkach nie uległa żadnym zmianom i jest całkowicie zdatna do picia.

Adwokat Zawilski uwolniony od zarzutu uprawiania lichwy mieszkaniowej.

Katowice. Przed tutejszym sądem okręgowym odbyła się sensacyjna rozprawa przeciw adwokatowi Zawilskiemu, oskarżonemu o lichwę mieszkaniową. W pierwszej instancji Zawilski został skazany na 6 miesięcy więzienia. Na ostatniej rozprawie apelacyjnej świadkowie zmienili zeznania na korzyść oskarżonego, oświadczając, że mieszkanie sprzedawał nie Zawilski, lecz jego żona. Wobec tego sąd apelacyjny zniósł żona. Wobec tego sąd apelacyjny zniósł od winy i kary.

Regulacja Rawy.

Katowice. Od dwóch tygodni rozpoczęto prace około regulacji Rawy w śródmieściu Katowic, mianowicie przy ul. Moniuszki i Zamkowej. Jest to najtrudniejszy odcinek, albowiem Rawa płynie tutaj kanałem, położonym pod ul. Zamkową. W bieżącym roku Rawa będzie uregulowana w całem mieście, mianowicie od ul. Słowackiego przez halę targową do wylotu ul. Szkolnej. Stan zdrowotności miasta Katowic znacznie się przez to podniesie. Wkrótce bieg rzeki skierowany będzie do prowizorycznego łożyska, które przejdzie pod ulicą Zamkową przez ul. Moniuszki aż do zorycznego koryta wpadać będą do uregulowanego już łożyska Rawy. Z chwilą wylotu ul. Szkolnej, gdzie wody z prowizorycznego ją wykończenia prowizorycznego koryta dla Rawy, rozpoczęte będą prace nad uregulowaniem starego łożyska, które w centrum Katowic będzie przykryte. Fundamenta domów, leżących tuż nad Rawą, zostały podstemplowane. Po uregulowaniu Rawy na tym odcinku powstanie nad zasklepionem korytem Rawy nowa ulica. Również będzie Rawa częściowo przykrytą w pobliżu hal targowych i Banku Gospodarstwa Krajowego. Roboty trwać będą aż do jesieni. System pracy jest przyśpieszony, aby ruch kołowy i pieszy na ul. Zamkowej nie był zbytnio utrudniony.

— Zasiłek dla rodzin kursistów - instruktorów P. W. Minister spraw wojskowych donosi, że uczestnikom 6-cio tygodniowych kursów instruktorskich P. W. termin tych kursów zaliczono na poczet ćwiczeń wojskowych. Z tych względów rodzinom wymienionych osób na czas trwania kursu w wypadkach, przewidzianych w ustawie z dnia 22 marca 1923 o zasiłkach dla rodzin osób powołanych na ćwiczenia wojskowe przysługuje prawo do zasiłku.

— Pracownicy na stanowiskach kierowniczych nie mają prawa do wynagrodzeń za godziny nadliczbowe. W związku ze skargą pracownika na firmę, która nie chciała wypłacić mu wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, sąd najwyższy rozważając tę sprawę orzekł, iż przepisy o wynagrodzeniu za pracę w godzinach nadliczbowych nie mają zastosowania do pracowników na stanowiskach kierowniczych. Orzeczenie to ma duże znaczenie i nasuwać może w praktyce wiele wątpliwości, przedewszystkiem jakie stanowisko należy uważać za kierownicze. Jest to pojęcie bardzo giętkie, które prawdopodobnie trudno będzie ująć dokładnie.

— Zmiany w taryfie opłat konsularnych. Na podstawie wspólnego rozporządzenia ministerstwa spraw zagranicznych, skarbu, sprawiedliwości oraz opieki społecznej z dnia 1 sierpnia br. zostały zmienione niektóre pozycje w taryfie opłat konsularnych. I tak, za przeprowadzenia likwidacji spadku przy udziale konsula, działającego w imieniu nieobecnego spadkobiercy, konsulat pobierać będzie 8 proc. od sumy, przypadającej spadkobiercy. Za wygotowanie lub przedłużenie paszportu na okres 2 lat pobierać się będzie 100 zł., na okres 6-miesięczny 60 zł. a do roku 80 zł. Za zmianę lub uzupełnienie paszportu 30 zł., za legalizację dokumentów 30 zł.

— Nowy gatunek wódki. Z dniem 1 sierpnia br. ukaże się w składach win i wódek nowy gatunek wódki t. zw. „Czystej monopolowej". Będzie to najtańsza i zarazem najsłabsza wódka. Litr tej nowej wódki będzie kosztował 4 zł. 30 groszy, przyczem można będzie nabywać ją w małych buteleczkach po 55 groszy. Zawartość alkoholu wynosić będzie 35 proc.

Województwo śląskie.

*** Stan bezrobocia na Śląsku.** Śląski Urząd Wojewódzki donosi, że w czasie od 23 do 29 lipca br. liczba bezrobotnych na terenie województwa śląskiego zwiększyła się o 19 osób i wynosiła 60.468 osób. Z tej cyfry przypada na górnictwo 9.492, hutnictwo 2.077, hutnictwo szkła 94, przemysły: metalowy 6.244, włókienniczy 629, budowlany 4.831, pozostałe przemysły 3.155. Niewykwalifikowanych bezrobotnych było 29.964, rolnych 31, umysłowych 3.981. Uprawnionych do pobierania zasiłku było 21.017 bezrobotnych, w tej liczbie z akcji pomocy państwowej dla bezrobotnych na Śląsku korzystało 7.559 osób.

*** Kolonje lecznicze Polskiego Czerwonego Krzyża.** We wtorek, dnia 4-go sierpnia br. wyjeżdżają do kolonji leczniczej **w Rabce** dzieci z Szopienic, Tarnowskich Gór, Król. Huty, Pszczyny, Katowic i dzieci, które otrzymały specjalne zawiadomienia. Zbiórka odbędzie się w Katowicach w biurze Czerwonego Krzyża przy ulicy Andrzeja 9 o godzinie 10 przed południem. — W środę, dnia 5. sierpnia br. wyjeżdżają do kolonji leczniczej **w Rabce** dzieci z Wełnowca, Rybnika, Katowic, Janowa, Nowego Bytomia, Wielkich Hajduk i dzieci, które otrzymały specjalne zawiadomienia. Zbiórka odbędzie się w Katowicach w biurze Czerwonego Krzyża przy ulicy Andrzeja 9, o godzinie 10 przed południem.

*** Ochrona rzadkiej rośliny.** Na Śląsku rośnie rzadki okaz naszej flory, mianowicie t. zw. cieszynianka. Ponieważ ten niszczeje wskutek braku ochrony. Województwo śląskie skierowało do inspektorów szkolnych apel, aby za pośrednictwem nauczycielstwa wpłynęli na uświadomienie dzieci i rodziców, że cieszyniankę należy ochraniać.

Z Katowickiego

Sprawa obniżki zarobków w przemyśle drzewnym.

Katowice. W ubiegły piątek odbyły się układy pomiędzy związkiem pracodawców i przedstawicielami robotników przemysłu drzewnego na Śląsku. Pracodawcy domagali się obniżenia zarobków o 15 proc. Do ugody nie doszło, ponieważ robotnicy kategorycznie odrzucili żądanie redukcji płac.

Wybór nowego prezesa polskiego zespołu pracy.

Katowice. Onegdaj na zebraniu, w którem wzięli udział delegaci Generalnej Federacji Pracy chrześcijańskich związków zawodowych, odbyły się wybory nowego prezesa polskiego zespołu pracy. Prezesem, w miejsce aresztowanego Musioła, wybrany został tymczasowo p. Wincenty Lebioda. Następnie o-

Ważne dla bezrobotnych.

Mysłowice w Katowickiem. Dnia 20 sierpnia winni się zgłosić do zwykłej miesięcznej kontroli wszyscy bezrobotni, niepobierający zasiłku. Kontrola odbędzie się w gmachu ratuszowym w godzinach urzędowych. Ci, którzy nie stawią się w oznaczonym dniu do kontroli, będą skreśleni z ewidencji.

Rejestracja bezrobotnych.

Siemianowice w Katowickiem. W myśl zarządzenia Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego odbędzie się w tych dniach w Siemianowicach rejestracja wszystkich tych bezrobotnych, którzy po 1 stycznia 1928 roku przybyli do województwa śląskiego.

Przeniesienie biura meldunkowego.

Siemianowice w Katowickiem. W ubiegły poniedziałek przeniesione zostało biuro meldunkowe z pokoju 1 komisarjatu policyjnego do pokoju 11 w gmachu urzędu gminnego. Karty cyrkulacyjne wydawane będą nadal w komisarjacie policji. Pozatem wprowadzono opłatę za poświadczenie zameldowania w wysokości 1 zł.

Bank spółdzielczy w Mysłowicach ma być zamknięty.

Mysłowice w Katowickiem. W związku z oszustwami wykrytemi w banku spółdzielczo - handlowym w Mysłowicach aresztowano 8 osób. Szkody, jakie ponosi ten bank, dotychczas sięgają sumy 100 000 zł. Prawdopodobnie bank ten zostanie zlikwidowany.

Rowerzysta napadnięty przez trzech rabusiów.

Mysłowice w Katowickiem. Niejaki Szymon Getreidehändler doniósł, że jadąc rowerem szosą z Mysłowic do Szopienic napadnięty został przez trzech nieznanych osobników. Jeden z nich zrabował mu rower a drugi pchnął go nożem w plecy w okolicę łopatki. Wszyscy trzej zbiegli w kierunku szybu „Ewalda". Policja wszczęła poszukiwania za napastnikami.

Śmiertelny wypadek.

Siemianowice w Katowickiem. Godny pożałowania wypadek spotkał 30-letnią mężatkę Felicję Pradelową, zamieszkałą przy ul. Kościuszki 8. Pradelowa zajęta była czyszczeniem okien, przyczem straciła równowagę i wypadła oknem na podwórze. Nieszczęśliwa poniosła śmierć na miejscu. Pradelowa jest matką czworga małych dzieci. Mąż jej jest umysłowo chory i od kilku lat bez pracy.

Z Król. Huty

Wybory do rady zakładowej.

Król. Huta. W dniu 27 i 28 lipca odbyły się wybory do rady załogowej na kopalni Skarboferm (szyb Barbary) z następującym wynikiem: Związek górników Z. Z. P. 480 głosów — 5 mandatów, socjaliści polscy i niemieccy 273 głosy — 2 mand. i 1 uzupełniający, Chrześcijańskie Zjednoczenie Zawodowe 186 głosów — 2 mandaty.

Otwarcie ulicy.

Król. Huta. Roboty około naprawy ul. Pudlerskiej w Król. Hucie zostały ukończone, wobec czego powyższą ulicę otwarto dla ruchu kołowego.

Posiedzenie rady miejskiej.

Król. Huta. Przyszłe posiedzenie tutejszej rady miejskiej odbędzie się w środę, 12. sierpnia o godzinie 5 po poł. Porządek obrad obejmuje kilka ważnych spraw komunalnych.

Ważne dla inwalidów, wdów i sierot.

Król. Huta. Przy ostatniej wypłacie rent dla inwalidów, wdów i sierot wydawano wszystkim rentobiorcom poświadczenia życiowe. Poświadczenia te muszą być zatem potwierdzone przez miejscowy urząd policyjny a następnie oddane w kasie zarządu warsztatów hutniczych przy ul. Bytomskiej. Kto poświadczenia tego nie złoży w przeciągu bież. miesiąca w kasie, ten nie otrzyma w przyszłym miesiącu renty.

Kara za niedbalstwo.

Król. Huta. W październiku 1929 r. wydarzył się w oddziale elektrycznym huty „Bismarcka" nieszczęśliwy wypadek, któremu uległ 19-letni robotnik Walenty Maciejewski. Mianowicie Maciejewski, zatrudniony czyszczeniem izolatorów elektrycznych, został porażony prądem elektrycznym i odniósł ciężkie rany, wskutek których zmarł po kilku tygodniach. Z powodu tego wypadku majster Antoni Sz. został oskarżony o niedbalstwo. Sąd w Król. Hucie, który rozpatrywał tę sprawę, wyjechał do huty „Bismarcka" celem dokonania wizji lokalnej. Po przesłuchaniu świadków oskarżony majster został skazany na 14 dni aresztu. Ze względu na nieposzlakowaną dotychczas przeszłość sąd odroczył mu karę na przeciąg dwu lat.

Z Swiętochłowickiego

Godne naśladowania.

Orzegów w Świętochłowickiem. Z inicjatywy rady zakładowej wybrała załoga koksowni „Gothard" z pośród siebie komitet, który organizuje i przeprowadza przy każdej wypłacie zbiórki na pomoc dla bezrobotnych. Obywatelski ten czyn należy podnieść z uznaniem i postawić innym za przykład.

Wykończenie budowy szkoły.

Chropaczów w Świętochłowickiem. Po długich układach z śląskim urzędem wojewódzkim, gmina tutejsza uzyskała pożyczkę na wykończenie budowy szkoły powszechnej. Obecnie przeprowadza się roboty wewnętrzne. Roboty stolarskie powierzono firmie Weiman za 29 306 zł. ,a zakładanie kanalizacji, wodociągów i światła elektrycznego firmie Kosmała. Obie firmy zobowiązały się zatrudniać przy tych robotach wyłącznie miejscowych bezrobotnych.

Do wszystkich katolików parafji kochłowickiej.

W niedzielę, dnia 9 sierpnia 1931 r. obchodzi parafja nasza uroczyście 40-to lecie encykliki „Rerum Novarum", która to dała trwałe oparcie i skuteczną pobudkę rozwojowi nauk społecznych i ekonomicznych w duchu zasad katolickich. Wskazała ona na konieczność udzielenia robotnikom gruntownego wyrobienia religijnego, moraln., społecznego, któreby obdarzyło ich zrozumieniem swej własnej godności ludzkiej i chrześcijańskiej, przygotowało poważnie do sumiennej i rozumnej obrony moralnych i ekonomicznych interesów swej warstwy i dało zdolność pomagania innym na drodze prawdziwego postępu. Encyklika to wielka Konstytucja społecznej akcji katolickiej.

Bez nauki Kościoła i żywej wiary niema wyjścia z ciężkiej sytuacji, w jakiej się obecnie znajdujemy.

Wobec tego powinniśmy wszyscy wznieść myśli i serca do Boga i porzucić służbę skrajnego indywidualizmu a poświęcić więcej naszych sił i czasu celom nadziemskim.

Okażemy to, gdy w dniu 9 sierpnia br. wszyscy weźmiemy udział w uroczystości, pochodzie do kościoła na sumę a po nieszporach w uroczystej akademji i wysłuchaniu referatów.

Ks. proboszcz **Szulc**, protektor.

Komitet wykonawczy: Mańka, Musialski, Czapik, Czyba, Rozmus, Płomecki, Wilkowa, Roterowa.

Komitet honorowy: Naczelnik gminy: Krzyża, insp. Tichy, inż. Koczurkiewicz, dr. Wawrzynek, Przybyła Józef, nacz. stacji Dylong, Mańka Piotr.

Program uroczystości.

O godz. 9.30 zbiórka towarzystw ze sztandarami na Placu Wolności. (W razie niepogody w sali p. Mazurowej). O godz. 10 wymarsz na uroczyste nabożeństwo do kościoła. Po południu po nieszporach w ogrodzie p. Mazurowej (w razie niepogody na sali).

uroczysta akademja z następującym porządkiem:

1. Zagajenie. (Ks. proboszcz Szulc). 2. Deklamacja: Papież Leon XIII (SMP.) 3. Śpiew na głosy (Chór kościelny „Cecylja") „Hymn papieski". 4. Referat osoby duchownej. 5. Śpiew (chór męski). 6. Referat osoby świeckiej. 7. Śpiew (Chór kościelny „Cecylja") „O polski kraju święty". 9. Ogólny śpiew „My chcemy Boga". 10. Zakończenie.

Kryzys a Banki Ludowe.

Jak wiadomo, wybuchł w połowie lipca ostry kryzys finansowy w Niemczech, wskutek czego wszystkie bez wyjątku banki dwa dni świętowały czyli kasy zamknęły, a w dni następne, opierając się na t. zw. „Notverordnung" wypłacały z książeczek oszczędnościowych tylko drobne sumy. Skutkiem tego kryzysu zawiesiła też wypłaty filja Darmstädter u. Nationalbanku w Katowicach, a na inne banki niemieckie odbył się formalny run. W następstwie załamania się zaufania do gospodarki niemieckiej, owładnęło społeczeństwem tutaj na Śląsku niestety niepotrzebne zdenerwowanie, bo do pewnego stopnia nawet miejscami niepokój o swe oszczędności, które w pierwszej chwili z banków wycofywano. Jednakże tu okazało się, że poza Śląskiem nigdzie w Polsce niepokoju takiego nie było i nie ma i że instytucje finansowe polskie na Górnym Śląsku stanęły na wysokości zadania, bez świętówek, bez zamknięcia giełd, bez jakich specjalnych zarządzeń rządu, nietylko nie zamykają kas, lecz wypłacają każdą żądaną sumę wkładów bez ograniczeń.

Do tych banków i kas oszczędnościowych, które w tych ciężkich chwilach udowodniły swą siłę i sprawność, należą bez wątpienia wszystkie polskie bez wyjątku **Banki Ludowe**, znane tak dobrze ze swych starych tradycyj, zasłużone w walce o gospodarstwo narodowe, solidne w pracy. Ubiegły tydzień krytyczny dowiódł w zupełności, że spłacalność polskich Banków Ludowych jest bardzo dobra i że składane w bankach tych kapitały są pewne. Nadto banki te ludziom płochliwym i zbytnio niespokojnym nawet wkłady za terminowem wypowiedzeniem (miesięcznem czy kwartalnem) wypłacały natychmiast bez wypowiedzenia. Dzisiaj okazuje się, że dobrze czyniły, gdyż dały temsamem dowód swych dużych rezerw, co podnosi zaufanie do Banku Ludowego i niewątpliwie odebrane te wkłady oszczędnościowe z nieuzasadnionej obawy przedwcześnie wrócą rychło do Banków Ludowych; bowiem te ostatnie z uwagi na swą przeważnie odpowiedzialność nieograniczoną dają największe i najsolidniejsze **gwarancje** dla deponentów, gdyż zabezpieczają zawsze zwrot wkładów w całości i z procentami.

*

Śmiertelny wypadek.

Brzeziny Śląskie w Świętochłowickiem. Godny pożałowania wypadek zdarzył się w podwórzu pewnego domu przy ul. Poniatowskiego. W czasie gry w piłkę nożną na wspomnianem podwórzu, piłka uderzyła w głowę pewne niemówlę, trzymane na ręku przez lokatorkę K. Na skutek tego uderzenia dziecko zmarło na trzeci dzień. Otóż znowu skutki nieoględnej gry w piłkę, która niewątpliwie dostała się w niewłaściwe ręce.

Z Pszczyńskiego

Napad.

Murcki w Pszczyńskiem. Dnia 1 bm. na drodze leśnej ze Szklarni do Murcek napadło dwóch zamaskowanych bandytów na Szczepana Barona, zatrudnionego u mistrza piekarskiego K. Wilgusa w Murckach. Baron dobrowolnie oddał im całą gotówkę, poczem bandyci zbiegli. Policja wdrożyła śledztwo

Osobiste.

Pszczyna. Naczelnik tutejszego urzędu pocztowego, dyrektor p. Świder powrócił z urlopu wypoczynkowego i z dniem 1 sierpnia rozpoczął urzędowanie.

Z Rybnickiego

Koncert chórowo - orkiestralny.

Rybnik. Wydział okręgu rybnickiego urządza 9 sierpnia br. w ogrodzie miejskim „Polonja", wielki okręgowy koncert chórowo - orkiestralny. Program, złożony z najlepszych utworów pieśniarzy polskich, wykonują chóry „Seraf" z Rybnika, „Przedświt" z Rybnika, „Milada" z Chwałowic, „Wanda" z Ligoty Rybnickiej i „Poniatowski" z Popielowa. Koncerty śpiewacze cieszą się w Rybniku wielką popularnością, to też należy się spodziewać, że i tym razem ogród „Polonji" będzie przepełniony publicznością.

Nowy rozkład jazdy autobusów.

Rybnik. Ze względu na nikłą frekwencję skasowano w tych dniach kilka wozów na linji autobusowej Rybnik — Racibórz. Od 1 sierpnia kursują autobusy na tej linji w następującym porządku: odjazd z Wodzisławia (Rynek) 7.30, z Pszowa 7.51, przyj. Racibórz (ryn.) 8.35. Z Raciborza odjeżdża pierw. autobus o godz. 9-ej, z Pszowa w stronę Rybnika 9,48, z Wodzisławia 10,10, Kopalnia Emy 10,20, przyjazd Rybnik 10.40. Następny autobus odjeżdża w stronę Raciborza o godz. 12-ej. O godz. 4,30 po południu wyjeżdża autobus z Raciborza tylko do Wodzisławia a o godz. 5,20 po południu z Pszowa do Wodzisławia.

Krwawa bójka.

Czernica w Rybnickiem. Na drodze polnej w Czernicy wynikła kłótnia a następnie bójka pomiędzy Karolem Świdrygołem z Gaszowic a Janem Robertem i Wiktorem Klimką z Czernicy. W trakcie bójki Świdrygoł pobity został tępem narzędziem po głowie oraz pchnięty nożem w plecy. Okaleczonego umieszczono w lecznicy brackiej w Rydułtowach.

Targ na konie i bydło.

Żory w Rybnickiem. Najbliższy targ na konie i bydło odbędzie się w Żorach w dniu 19 sierpnia br.

Z Tarnogórskiego

Kradzież w urzędzie pocztowym w Nakle.

Nakło w Tarnogórskiem. W nocy na 31 lipca br. włamali się dotychczas nieznani sprawcy do agencji pocztowej w Nakle przez wybicie szyb w oknie, gdzie dostali się do wnętrza i skradli kasetkę, umieszczoną w szafie, z zawartością znaczków pocztowych po 5, 10, 15, 25, 75 i 1.00 zł. oraz znaczków ubezpieczeniowych po 40 gr., 1.30, 1.70 i 2.00 zł., 4 kupony na odpowiedź po 80 gr., znaczki dopłaty na 70 zł. Ogólna suma skradzionych znaczków wynosi 800 zł. Pozatem skradziono 12.60 zł. w bilonie, pieczątkę (datownik), asygnatę na służbowe pobory dla posterunku policji w Nakle, asygnatę na rentę inwalidzką, 23 weksle płatne do 3 sierpnia 1931 r.

Z Lublinieckiego

Zabity podczas burzy.

Strzebiń w Lublinieckiem. Poniosła śmierć od gromu 63-letnia Zofja Prusowa, zamieszkała w Strzebini, pow. lubliniecki.

Z Bielskiego

Spłoszeni złodzieje.

Biała w Bielskiem. Nieznani sprawcy usiłowali włamać się do biur fabryki „Polszyld" w Białej. Spłoszeni przez właściciela oddali dwa strzały rewolwerowe i zbiegli. Widocznie ci sami osobnicy włamali się do konsumu robotniczego w Kamienicy pow. bielski. Sprawcy skradli różne środki żywnościowe wartości kilkuset złotych i zbiegli.

Zagadkowe świętokradztwo.

Międzybrodzie w Bielskiem. W nocy na piątek dokonano świętokradczego włamania do kościoła parafjalnego w Międzybrodziu. Nieznany sprawca dostał się przez okno do kościoła i usiłował przy wielkim ołtarzu odważyć zamek tabernakulum. Kiedy tego nie mógł dokonać, udał się do zakrystji, wydostawszy klucz, otworzył drzwiczki tabernakulum, skąd wyjął 300 sztuk komunikantów. Sprawca miał widocznie na celu jedynie kradzież komunikantów, gdyż wota i szereg innych cennych przedmiotów zostawił nietknięte. Świętokradca zostawił na miejscu wytrych i łom.

Pożar.

Mazańcowice w Bielskiem. Groźny pożar wybuchł w zabudowaniach Jana Holewika w Mazańcowicach. Ogień zniszczył dach domu mieszkalnego oraz drewnianą stodołę wraz z tegorocznemi zbiorami i inwentarzem rolniczym. Szkody pożarowe wynoszą 7000 zł. Holewik ubezpieczony był na 3500 zł.

Śmierć pod kołami samochodu.

Komorowice w Bielskiem. Onegdaj dostała się pod koła samochodu ciężarowego firmy „Standard Oil Company" 9-letnia Stefanja Gwarzewska z Komorowic. Dziewczyna poniosła śmierć na miejscu. Szofera Stanisława Kwiatkowskiego aresztowano i odstawiono d. sądu w Bielsku.

Groźny pożar.

Wilkowice w Bielskiem. Pod koniec zeszłego tygodnia wybuchł pożar w zagrodzie Marcina Cisły w Wilkowicach. Pastwą ognia padły wszystkie zabudowania gospodarskie. Strata wynosi 30

Dział handlowy.

Giełda pieniężna w Warszawie

w dniu 1 sierpnia 1931 r.

Dolar amerykański 8,90²/₁₀ złotych. Funt szterlingów angielskich 43,25 zł. 100 franków francuskich 34,90 zł. 100 szylingów austrjackich 125,16 zł. 100 koron czeskich 26,38 zł. 100 franków szwajcarskich 173,74 zł. 100 guldenów holenderskich 358,90 zł. 100 lei rumuńskich 5,30½ zł. 100 koron szwedzkich 238,30 zł.

Giełda zbożowa w Warszawie

w dniu 1 sierpnia 1931 r.

Żyto 19—21. Pszenica stara 24—25. Pszenica nowa 23—24. Owies jednolity stary 27—28. Owies zbierany stary 24—25. Owies zbierany nowy 23—24. Jęczmień ozimy nowy 21—22. Mąka pszenna luksusowa 45—55. Mąka żytnia 36—38. Otręby żytnie 13.00—13,50. Otręby pszenne średnie 14,00—14,50. Otręby pszenne grube 16,00—16,50. Rzepak zimowy 30—31. Obroty małe. Usposobienie utrzymane.

Poznańska giełda zbożowa

w dniu 1 sierpnia 1931 r.

Żyto nowe, zdrowe, suche, zdatne do przemiału 17,50—18,00. Pszenica stara 20,50—21,00. Pszenica nowa, zdrowa, sucha, zdatna do przemiału 19,00—20,00. Jęczmień nowy, przeciętnej jakości 18,00—19,00. Mąka żytnia 65 procent 33,00—34,00. Mąka pszenna 65 procent 34,50—36,50. Otręby żytnie 13,25—14,25. Otręby pszenne 13,00—14,00. Otręby pszenne grube 14,50—15,50. Rzepak 26,00—27,00. Ogólne usposobienie spokojne.

———XOX———

Odpowiedzi redakcji.

W. T. Bytków. Od wynajmowanych lokali mieszkaniowych, ubikacyj przemysłowo - handlowych i gospodarczych, od każdego poszczególnie pobieranego czynszu miesięcznego pobiera się na rzecz Śląskiego Funduszu Gospodarczego opłatę według następującej skali: Czynsz najmu względnie dzierżawy:

ponad	15 zł	do	30,— zł	w wysokości	5 %
„	30 „	„	100,— „	„	7½ %
„	100 „	„	200,— „	„	10 %
„	200 „	„	500,— „	„	15 %
„	500 „	„	1000,— „	„	20 %
„	1000 „			„	25 %

W złotych równa się:

w czasie:	10 rubli carskich	10 marek niemieck.	100 marek polskich
I. 1921	0,40	0,91	0,83
II. „	0,33	0,91	0,77
III. „	0,28	0,91	0,69
IV. „	0,25	0,91	0,71
V. „	0,18	0,91	0,67
VI. „	0,12	0,91	0,50
VII. „	0,083	0,91	0,33
VIII. „	0,05	0,91	0,25
IX. „	—	0,71	0,24
X. „	—	0,56	0,22
XI. „	—	0,43	0,22
XII. „	—	0,40	0,22

F. U. Chorzów. Przebudowa domu musi być tego rodzaju, że przez tą przebudowę powiększono ilość mieszkań w ten sposób, że pomieścić się tam może większa ilość lokatorów, aniżeli to miało miejsce przedtem. Jeżeli więc przeprowadzono tylko remont domu, chociażby bardzo znaczny (nowe podłogi), nie powiększając ilości pomieszczeń, przeznaczonych na poszczególne gospodarstwa domowe, to wówczas należy uznać taki budynek za podpadający pod ochronę lokatorów. Wobec tego gospodarz czyli właściciel domu w takim domu nie może podwyższyć komornego.

Nr. 500 Kończyce. Ponieważ sprawa spadkowa jest trudna i zawikłana, trzeba udać się do adwokata. Także sąd opiekuńczy przy sądzie grodzkim udzieli objaśnienia. W każdym razie ojciec otrzyma ¼ majątku po żonie zmarłej bez testamentu. Spadkobiercy powinni postarać się o legitymację spadkową. W tym celu muszą zwrócić się do adwokata-notarjusza.

P. R. Łaziska. Ponieważ utwory sceniczne nie mają pokupu, trudno będzie znaleźć wydawcę, który podejmie się druku.

R. H. Smardzowice. Radzimy zastosować się do zarządzenia urzędu okręgowego. Po zbadaniu sprawy w Starostwie Pszczyńskiem przekonaliśmy się, że urząd okręgowy postąpił prawnie i wszelkie zabiegi o uchylenie zarządzenia będą bezcelowe.

Mazelik Michałkowice. Radzimy zwrócić się wprost do kasy w Bytomiu.

Rozmaitości.

Strajk pijących wino.

W Sewilli wybuchł jedyny w swoim rodzaju strajk. Zastrajkowali mianowicie zwolennicy butelki dobrego wina. Ich zdaniem, obecnie produkowane wina są licha warte i żeby przeciwko temu zaprotestować, a jednocześnie ostrzec producentów, którzy widocznie przestali liczyć się z gustem i podniebieniem swej klienteli — powstrzymali się od zakupywania wina i picia go w winiarniach i restauracjach. W ten sposób nastrój rewolucyjny, sprzyjający wszelkiego rodzaju zbiorowym wystąpieniom i strajkom, doprowadził w „mieście miłości“ do... dobrowolnej prohibicji. Ciekawe tylko, jak długo strajk potrwa, czy będzie solidarny i czy da jakie konkretne wyniki.

Zawiadowca stacji, który nie miał co robić.

Najlepszą posadę na świecie posiada pewien zawiadowca stacji w Anglji. Stacja kolejowa Matstoke znajduje się w hrabstwie Warwick. Zawiadowca tej stacji pełni swe funkcje od 20 lat. Od roku 1916 nie ma właściwie nic do roboty. Dla prostej przyczyny — przystanek Mastoke został skreślony w rozkładzie kolejowym. Od 14 lat zaden pociąg nie zatrzymuje się w Mastoke. Zawiadowca pozdrawia tylko przepisowym ukłonem mijające stację pociągi i wraca w spokoju ducha do swego biura. Ale pensja zawiadowcy nie zmieniła się od 14 lat i pobiera on ją w całości. Gdyby nie to, że w prasie opisano idyllę zawiadowcy w Mastoke, byłby szczęśliwie siedział jeszcze drugie 14 lat na swej posadzie. Teraz dostanie jednakże dymisję i emeryturę.

W Niemczech zawieszono 60 czasopism.

Jak wiadomo, rząd niemiecki wydał dekret, silnie ograniczający wolność prasy. By zaprotestować przeciwko temu dekretowi, znany organ demokratyczny „Montag - Morgen“ przestał ukazywać się, zawiadamiając czytelników, że obowiązek służenia jedynie prawdzie uniemożliwia mu w okresie funkcjonowania osławionego dekretu prasowego pełnienie służby informacyjnej. Na zasadzie dekretu krępującego wolność pracy, spadł na całą prasę niemiecką istny grad represyj. Władze policyjne zawiesiły od czasu wejścia w życie dekretu, to jest w ciągu ostatnich kilku dni, ogółem 60 czasopism.

Obiady za 60 centów.

Pewne towarzystwo hotelowe w Nowym Jorku wpadło na oryginalny pomysł, otwierając w pobliżu dzielnicy handlowo-przemysłowej „wzorową restaurację“, w której klienci — po uiszczeniu zgóry 60 centów — otrzymają prawo spożycia różnych dań bez ograniczenia ich w liczbie i gatunku. W dniu otwarcia pewien niebardzo sumienny jegomość spożył — począwszy od przekąsek — niemniej jak dwie zupy, dwie porcje ryb, cztery dania mięsne, niezliczoną ilość bułek, trzy lemonjady, jabłka pieczone z kremem, dwie szklanki herbaty i kilka ciastek. O wypadku rozpisała się prasa i następnego dnia liczba klientów się potroiła. Właściciele restauracyj twierdzą, że eksperyment dotychczas daje pomyślne wyniki. — Większość klientów spożywa obiady w proporcji normalnej, nie żąda dodatków i wychodzi zadowolona. Wpływy również wzrastają z dnia na dzień. O ile restauracja rozwijać się będzie pomyślnie, towarzystwo zamierza otworzyć podobne lokale w innych miastach Ameryki a nawet w Europie.

Miasto, w którem deszcz pada raz na 18 lat.

Na zachodniem wybrzeżu Południowej Ameryki leży miasteczko portowe Paita w okolicy skalistej i bezwodnej. Miasto to odznacza się tem, że deszcz jest tu zjawiskiem niesłychanie rzadkiem. Jak twierdzą tubylcy, opady deszczowe zdarzają się raz na 18 lat. Paita jest poza tem ojczyzną „panam“, słynnych kapeluszy panamskich, które wyrabiają Indjanie tutejsi. Panamy i tutaj nawet nie są tanie, kapelusz w dobrym gatunku kosztuje najmniej 10 dolarów. Całe góry „panam“ przynoszą Indjanie na statek w porcie i zawsze znajdują się amatorzy, którzy odrazu rozkupują te słynne z lekkości i trwałości nakrycia głowy. W Europie lub nawet w Stanach Zjednoczonych dobra panama kosztuje kilkadziesiąt dolarów.

Program radjowy.

Wtorek 4 sierpnia 1931.

Katowice, fala 408,7 m. Godz. 11.40 Przegląd prasy krajowej. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. 12.10 Koncert z płyt gramofonowych. 13.10 Komunikat meteorologiczny. 14.50 Komunikaty gospodarcze. 15.25 „O architekturze kościelnej“. 15.45 „Chwilka lotnicza“ (jak w bajce). 16.00 Audycja Cioci Heli dla dzieci. 16.15 Koncert z płyt gramofonowych. 16.50 „Ostatnie powieści Hamsuna“. 17.10 Koncert z płyt gramofonowych. 17.35 „O krążeniu węgla w przyrodzie“. 18.00 Koncert popularny. 19.00 Codzienny odcinek powieściowy. 19.15 Rozmaitości. 19.30 P. Jerzy Langman: „Wędrówki po Śląsku“ (Gawędy o krajoznawstwie). 19.50 Komunikaty sportowe. 19.55 Komunikat meteorologiczny. 20.00 Prasowy dziennik radjowy. 20.10 Komunikaty Związku Młodzieży Polskiej. 20.15 Koncert 22,00 Feljeton p. t. „Upał“. 22.15 Dodatek do prasowego dziennika radjowego. 22.20 Komunikat meteorologiczny. 22.30 Wesoła audycja p. t. „Sklep z płytami“. 23.00 Muzyka lekka.

Środa 5 sierpnia 1931.

Katowice, fala 408,7 m. Godz. 11.40 Przegląd prasy krajowej. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. 12.10 Koncert z płyt gramofonowych. 13.10 Komunikat meteorologiczny. 14.50 Komunikaty gospodarcze. 15.25 „Przygody górali-dyplomatów w Paryżu“. 15.45 Intermezzo muzyczne. 16.00 Program dla dzieci najmłodszych. 16.30 Intermezzo muzyczne. 16.50 „Radjo wśród nauczycieli“. 17.10 Koncert z płyt gramofonowych. 17.35 „Nasze królewskie ryby“. 18.00 Muzyka lekka. 19.00 Codzienny odcinek powieściowy. 19.15 Rozmaitości. 19.30 „W rocznicę stracenia Traugutta i członków rządu narodowego“. 19.50 Komunikaty Związku wynalazców. 19.55 Komunikat meteorologiczny. 20.00 Prasowy dziennik radjowy. 20.15 Koncert solistów. 21.00 Kwadrans literacki, 21.15 Dalszy ciąg koncertu. 22.00 Wywiad z płk. dypl. Kilińskim p. t. „Szlakiem kadrówki“. 22.15 Dodatek do prasowego dziennika radjowego. 22.20 Komunikat meteorologiczny. 22.30 Muzyka lekka i taneczna. 23.00 Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

Przemowa

J. E. ks. biskupa Stanisława Adamskiego na obchodach jubileuszowych Encykliki Ojca św. Leona XIII „Rerum Novarum“, wypowiedziana w Rybniku, Królewskiej Hucie i Tarnowskich Górach.

5) (Ciąg dalszy.)

Nic bledniejszego od tego zapatrywania, które zmniejsza znaczenie Encykliki, ścieśnia zakres jej działania, pozbawia ją tej powszechności i powagi, jaką mieć powinna dla całego świata katolickiego.

To nie jest Encyklika dla robotników lecz Encyklika dla wszystkich katolików, to gospodarcza nauka Kościoła katolickiego, przeznaczona dla całego świata.

Cały świat, wszystkie jego stany, wszystkie jego organizacje powinny znać, pojąć i stosować tę Encyklikę jako prawo powszechne.

Tak jednak często mylnie powtarzano, że Encyklika R. N. jest Encykliką dla robotników i pracodawców, tak mało podkreślano, że jest ona nauką gospodarczą dla całego świata, że liczne warstwy katolików, którzy nie są ani robotnikami ani pracodawcami, a które nie znały Encykliki R. N. doszły do błędnego mniemania, że ich ta Encyklika nic nie obchodzi, że jej ani znać ani stosować nie potrzebują.

Takim to sposobem grono katolików, którzy przeprowadzali walkę o Encyklikę „Rerum Novarum“ stosunkowo było szczupłe.

4. Ponadto nie wszyscy katolicy zdawali sobie sprawę z tego jak dalece zasady „Rerum Novarum“ obowiązują każdego katolika w sumieniu. Wielu katolików sądziło mylnie, że Encyklika „Rerum Novarum“ jest jedną z tych licznych nauk społecznych, któremi rozmaici myśliciele w ostatnich dziesiątkach lat uszczęśliwiali świat. Wielu z pomiędzy katolików nie uświadomiło sobie różnicy, jaka zachodzi pomiędzy nauką najmędrszego i najgenjalniejszego myśliciela a nauką głoszoną przez zastępcę Chrystusa Pana, przez Namiestnika Chrystusowego jako wykonującego swój mandat powołanego przez Boga nauczyciela wszystkich narodów. Papież w „Rerum Novarum“ nie zajmuje się sprawami technicznemi, ale zajmuje się obowiązkiem sumienia, prawami, które w sumieniu obowiązywać mają wszystkich katolików w dziedzinie gospodarczej. Prawdy, które Ojciec św. w tej dziedzinie wygłasza, są zatem prawdziwie nauką w sprawie wiary i obyczai. A jeżeli Papież w tej dziedzinie urzędowo zabiera głos jako nauczyciel całego Kościoła i przemawia z urzędu swego Piotrowego, wtedy Bóg sprawia, że głoszone przezeń nauki są nieomylne. Wtedy one dla katolika już nie podlegają żadnej dyskusji, lecz dlań są przykazaniem Bożem i obowiązkiem sumienia. Katolik wierzący ma obowiązek przyjąć zasady „Rerum Novarum“ jako prawo Boże i ma obowiązek wykonywania ich nawet gdyby ich nie zrozumiał lub gdyby one wymagały ograniczeń i ofiar w gospodarczem jego życiu.

Oto przyczyny, które hamowały i wstrzymywały wpływ zasad „Rerum Novarum“.

IV.

„Rerum Novarum“ w dobie obecnej.

W 40 lat po ogłoszeniu „Rerum Novarum“ Ojca św. Leona XIII panujący nam miłościwie Ojciec św. Pius XI przypomina Encyklikę R. N., podkreśla ją, rozszerza i uzupełnia. Z wielkim naciskiem, z całą powagą nauczyciel Wszechświata, Ojciec św. Pius XI nawołuje świat cały do wkroczenia na drogę starodawnych zasad Kościoła, które Ojciec św. Leon XIII w jednolitą ujął naukę w Encyklice „Rerum Novarum“, a Pius XI potwierdził i objaśnił, nową wydając Encyklikę „Quadragesimo Anno“.

Świat cały, także gospodarczy, ciekawie nasłuchuje na słowa Ojca św. Bodaj że słów jego słucha się dzisiaj o wiele uważniej jak za czasów Leona XIII. Wówczas bowiem świat przemysłu i techniki w pełni był rozwoju, widział przed sobą nieograniczone horyzonty, marzył o najświetniejszej przyszłości i neograniczonym rozwoju a na naukę Leona XIII patrzał z ironicznym uśmiechem, z takiem politowaniem, z jakiem człowiek silny i energiczny spogląda na marzyciela, poetę. Dziś jednak na zasady Leona XIII, na głos Piusa XI świat przemysłowy nasłuchuje poważniej i poczyna się zastanawiać nad prawdami, które do niedawna z góry odrzucał. W innych bowiem żyjemy warunkach, w innej epoce niż za czasów Leona XIII. Prysnęły marzenia o nieograniczonej potędze i rozwoju przemysłu. Przestrogi Leona XIII, przepowiednie, że życie gospodarcze bez Boga wiedzie na manowce, ziściły się. Życie i rozwój stosunków przyznały słuszność Papieżowi a nie głosicielom nauki materjalistycznej bez Boga.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

SPORT

Mecze ligowe.

Kraków, 2. 8.
Wisła — Pogoń 2:2 (1:1).

Warszawa, 2. 8.
Legja — Ruch. 4:5 (3:3).

Lwów, 2. 8.
Czarni — Lechja. 3:2 (1:2).

Tabela Ligowa.

Po wczorajszych rozgrywkach, tabela ligowa przedstawia się następująco:

	gier	Stosunek bramek	pkt.
1. Wisła	13	38:18	18
2. Pogoń	12	25:18	17
3. Warta	11	32:17	14
4. Legja	12	30:20	14
5. Garbarnia	11	21:10	23
6. Ruch	12	24:28	12
7. Warszawianka	12	28:31	10
8. Ł. K. S.	12	22:26	9
9. Polonia	11	20:26	9
10. Cracovia	11	18:25	9
11. Czarni	12	18:30	9
12. Lechja	13	18:40	8

Mecze Ligi Śląskiej.

Policyjny K. S. — Orzeł Wełnowiec 3:1 (2:1)
Amatorski K. S. — B. B. S. V. Bielsko 7:4 (3:2).
K. S. Chorzów — Naprzód Lipiny. 2:3 (2:2).
I. F. C. — Sturm Bielsko. 4:3 (2:3).
K. S. 07 — Kolejowe P. W. 5:2 (3:1).

Mistrzostwa klasy „A“.

Katowice-Załęże, 2. 8.
Naprzód — K. S. 20 Bogucice 2:1 (1:0)

Katowice, 2. 8.
Pogoń — Słowian 1:0 (1:0)

Szopienice, 2. 8.
K. S. Roździeń — Silesia Paruszowiec 4:1 (4:0)

Mała Dąbrówka, 2. 8.
K. S. 22 — K. S. 06 Mysłowice 0:0

Bielszowice, 2. 8.
Zgoda — 1. K. S. Tarn. Góry 8:2 (5:1)

Tarnowskie Góry, 2. 8.
W. K. S. — Odra Szarlej 2:0 (1:0)

Ruda, 2. 8.
Slavia — Zjednoczeni P. Sp. 5:1 (2:0)

Królewska Huta, 2. 8.
Kresy — Pogoń Nowy Bytom 2:1 (1:1)

Chropaczów, 2. 8.
Czarni — Śląsk Siemianowice 6:0 (2:0)

Mysłowice, 2. 8.
K. S. 09 — Diana 4:2 (4:0)

Spotkanie towarzyskie.

Nowa Wieś, 2. 8.
Wawel — K. S. Dąb. 1:1 (0:1).

Siemianowice, 2. 8.
Iskra — C. K. S. Czeladź. 2:0 (2:0).

Katowice, 2. 8.
Żydowski K. S. — Askola Częstochowa 8:1 (2:0).

Szarlej, 1. 8.
Odra — Spielvereinigung Beuthen. 1:0 (0:0).

Tarnowskie Góry, 2. 8.
Śląsk — K. S. Powstaniec Król. Huta. 2:6 (1:2).

Jubileusz K. S. Odra Szarlej.

Z racji dziewięciolecia istnienia K. S. Odra, odbyło się w Szarleju szereg meczów piłkarskich o puhar ufundowany przez jubilatów. Wyniki poszczególnych spotkań były następujące:

Haller Brzeziny — Brynia Kamień 0:3 (0:2)
Ruch Radzionków — K. S. Brzeziny 0:2 (0:1)
W. K. S. Tarnowskie Góry — Sparta Wielkie Piekary 2:4 (1:1)
Odra Szarlej — Spielverein. Bytom 1:0 (0:0).

Nowe rekordy pływackie.

Waszawa, 2. 8. Na pływalni A. Z. S. Bocheński ustanowił nowy rekord Polski w biegu na 800 m. w czasie 11:17,5, pływając przeciw sztafecie 4 × 200 mtr. w składzie Matysiak, Makowski, Kratochwila i Olszewski, Cytowiczówna okazała się zawodniczką rewelacyjną, pobiła ona dwa rekordy polskie w stylu dowolnym, a mianowicie w 100 mtr. w czasie 1:25,2 i w 200 mtr. w czasie 3:14,4. Ponadto ustaliła nowy rekord w 400 mtr. nawznak Spiegelsteinówna, pokonywując ten dystans w czasie 9:39,6.

Tabela piłkarskich mistrzostw Śląska Klasa „A“.

Grupa Królewskohucka.

	gier	Stosunek bramek	pkt.
1) Czarni Chropaczów	16	61:24	26
2. Pogoń Nowy Bytom	17	34:19	23
3. Kresy Król. Huta	16	34:26	21
4. Zgoda Bielszowice	16	51:43	19
5. Slavia Ruda	15	43:26	18
6. W. K. S. Tarn. Góry	17	37:41	18
7. Iskra Siemianowice	14	31:27	15
8. Zjedn. Prz. Sp. Kr. Huta	16	27:37	15
9. 1. K. S. Tarn. Góry	17	44:79	11
10. Śląsk Siemianowice	17	28:53	6
11. Odra Szarlej	15	17:36	4

Grupa Katowicka.

	gier	Stosunek bramek	pkt.
1. Słowian Bogucice	16	62:19	25
2. 09 Mysłowice	17	46:32	24
3. K. S. Dąb	16	40:20	21
4. Pogoń Katowice	17	43:28	18
5. 06 Mysłowice	16	30:25	18
6. K. S. 20 Bogucice	17	39:44	17
7. Naprzód Katowice	18	46:66	17
8. Roździeń-Szopienice	16	38:35	14
9. Diana Katowice	15	26:57	11
10. 22 Mała Dąbrówka	17	17:35	9
11. Silesia Paruszowiec	15	20:52	6

Wielkie Międzynarodowe wyścigi motocyklowe w Mysłowicach.

Mysłowice, 2. 8. Drugie międzynarodowe wyścigi motocyklowe, przeprowadzone staraniem Mysłowickiego Klubu Motocyklowego na torze żużlowym Stadjonu w Mysłowicach, były najważniejszem wydarzeniem wczorajszej niedzieli. Wyścigi te ściągnęły około 20 000 widzów, którzy byli świadkami niezwykle zajmujących walk w poszczególnych konkurencjach.

Wyścigi mysłowickie należy podzielić na dwie części, a to ze względów czysto sportowych, bowiem w pierwszej części startowali tylko junjorzy, w drugiej natomiast jeźdźcy zawodowi i senjorzy rutynowani.

Wczorajsze zawody z uwagi na liczny start doskonałych kierowców zagranicznych i ich wysoki poziom sportowy, wypadły imponująco. Bez zarzutu wypadła również organizacja wyścigów, która była wprost wzorowa. Jednem słowem, tak pięknych i emocjonujących wyścigów, Śląsk dotychczas nie oglądał, to też organizatorom publiczność będzie wdzięczna za urządzenie tak pięknych wyścigów, które pozostawią niezatarte wrażenie.

Z zawodników krajowych wyróżnili się w pierwszym rzędzie **Nagengast** z Poznania wspaniałą techniką jazdy, **Bogusławski** zaś brawurą. Dowiodli oni, że nie są gorsi od renomowanych kierowców zagranicznych, którym w niczem nie ustępowali. Z pośród zagranicznych motocyklistów wyróżnił się jedynie **hr. Schweinitz, który ustalił nowy rekord jednego okrążenia czasem 35,8.** Stary rekord należał do Duńczyka **Soersusena** i wynosił 36,6.

Techniczne wyniki wyścigów podamy w następnym numerze.

\+

Tuż przed zakończeniem zawodów zaszedł przykry wypadek. Mianowicie w biegu z przyczepkami dopuszczono zawodnika **Paszka** z Królewskiej Huty w stanie nietrzeźwym, co przyniosło za sobą wypadek. Paszek zgubił swego partnera z przyczepki, poczem wjechał w tłum, raniąc dotkliwie dwie osoby, które musiano odstawić do szpitala. Wypadek ten nietylko wywołał przykre wrażenie, lecz wprowadził chaos i konsternację na torze i wśród publiczności. Wypadek ten jednak zaszedł nie z winy organizatorów i nie może zaćmić doskonałej organizacji i wysokiego poziomu wyścigów, które stały na poziomie europejskim. Po zawodach w miejscowym hotelu „Polonia“ odbyło się rozdanie nagród.

Turniej czwórkowy w Katowicach.

Katowice, 3. 8. W sobotę i niedzielę odbyły się w Katowicach pod gołem niebem na boisku Policyjnego KS. zawody bokserskiej.

Turniej sportowo i organizacyjnie stał na wcale wysokim poziomie.

Rewelacją turnieju był piórkowiec **Matuszczyk,** który w walce z mistrzem Polski **Rudzkim,** wykazał prawie że równorzędną walkę, ustępował mu jedynie w rutynie meczowej.

Wyniki techniczne poszczególnych spotkań przedstawiają się następująco:

1. 8. **Waga musza: Plucik** (Naprzód) wygrywa na punkty z **Moczką II** (B. K. S.).

Waga kogucia: Michalski (BKS.) wygrywa przez techn. k. o. z **Budniokiem** (AKB.).

Waga piórkowa: Rudzki (Naprzód) bije na punkty **Brabańskiego** (Slavia).

Waga lekka: Białas (Slavia) zwyciężył **Ponantę** (Ruch), **Gruszka** (BKS) wygrał na punkty z **Zachlotem** (Stadjon).

Waga półśrednia: Wrazidło (BKS.) znokautował **Piechę** (Naprzód) w I-em starciu.

Waga średnia: Kowolik (AKB.) wygrywa przez k. o. z **Hanskiem** (Stadjon).

2. 8. **Waga musza: Nowakowski** (Pol. K. S.) przegrywa na punkty z **Plucikiem** (Naprzód).

Waga kogucia: Michalski (BKS.) bije na punkty **Lempę** (Slavia).

Waga półśrednia: Wójcik („29“ Bogucice) zwyciężył na punkty Wrazidłę (BKS.) wreszcie w wadze średniej **Wieczorek** (BKS.) wygrał z **Hanskiem** (Stadjon).

Waga piórkowa: Rudzki po wyrównanej walce wygrywa z **Matuszczykiem** (BKS.).

Waga lekka: Gruszka (BKS.) przegrał na punkty z **Białasem** (Slavia).

Sędziował w ringu p. E. Wiener, na punkty p. Sadłowski, Wieczorek i Sobotta.

Slavia bije A. K. B. 10:4.

W dniu 31 ub. m. odbyły się w Rudzie ćwierćfinałowe zawody bokserskie o mistrzostwo drużynowe Śląska między **„Slavia“** Ruda a **A. K. S.** Siemianowice. Zwycięstwo odnieśli gospodarcze w stosunku 10:4, kwalifikując się do półfinału, gdzie prawdopodbnie napotkają na dotychczasowego mistrza B. K. S. Katowice.

Treningi lekkiej atletyki w Chorzowie.

W Chorzowie zostały uruchomione treningi lekko-atletyczne, które odbywają się we wtorki i soboty od godz. 17—19 na boisku K. S. „Chorzów“ przy Państwowej Fabryce Związków Azotowych.

Nakładem firmy „Katolik“. spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu, Śląsk Opolski. — Drukiem: Drukarnia Śląska, Sp. z ogr. odp., Katowice, ul. Batorego nr. 2. Telefon 878. — Za redakcję odpowiada Franciszek Godula, w Król. Hucie.

Protokół rozprawy głównej — I. Kg. 663/31-3
Sąd Grodzki w Mikołowie, dnia 17 lipca 1931.

Sprawa karna c/a Szweda Jan o zniewagę

Obecni: Sędzia grodzki Lehnert, protokólant: aplik. sąd. Dawidowski.

Oskarżyciel prywatny: Fabian. Oskarżony: Szweda Jan.

Odczytano akt oskarżenia z 11. 4. 1931. — Oskarżony do winy się nie poczuwa; przyznaję, że w gazecie „Silesia“ umieściłem ogłoszenie we formie w gazecie tej wymienionej, nie miałem jednak zamiaru zniewagi.

Strony zawierają ugodę:

Oskarżony przeprasza za zniewagę wyrządzoną w gazecie „Silesia“ i zobowiązują się treść niniejszej ugody umieścić w gazecie „Katolik“ do dnia 1 sierpnia 1931 r.

Oskarżyciel prywatny cofa skargę.

Ogłoszono postanowienie:

Postępowanie karne przeciwko oskarżonemu umarza się na koszt tegoż.

Zakończono 3498
podp. Lehnert. Dawidowski.

Mikołów, dnia 17 lipca 1931.

Uwierzytelnia: Piątek, sekr. sądowy.

Sąd Powiatowy w Mikołowie.